

AINEKAVA

INIMESEÕPETUS I KOOLIASTE

Kooliastme õppe- ja kasvatuseesmärgid

Õpilane:

- väärtustab ennast ja teisi ning teab, et inimesed, nende arvamused, hinnangud ja väärtused on erinevad;
- väärtustab hoolivust, ausust, õiglust ja vastutustunnet;
- väärtustab sõprust ja toetavaid peresuhteid armastuse ning vastastikuse toetuse allikana;
- teab, milline on tervislik eluviis ning kuidas hoida füüsilist ja vaimset tervist, ning väärtustab neid;
- mõistab oma õigust keelduda ennast kahjustavast tegevusest ning teab, kuidas ohuolukorras abi kutsuda;
- teab, mis on perekond, kodu, kodukoht ja kodumaa, ning väärtustab neid;
- teab Eesti riigi sümboleid ja naaberriike;
- kirjeldab, mis on lapse õigused ja kohustused, mõistab vastutust oma tegude eest ning plaanib oma aega ja igapäevaseid tegevusi;
- oskab suhelda ning käituda teisi arvestades ja koostööd tehes, sõnastab oma tundeid ning teab, et nende väljendamiseks on erinevaid viise;
- teab põhilisi käitumisreegleid, arvestab neid ning kirjeldab, mis on õiglane ja ebaõiglane käitumine.

2. klass / 35 õppetundi õppeaastas

Teema	Õppesisu	Õpitulemused
1. Mina	Mina Minu erinevused ja sarnasused teiste inimestega võrreldes Iga inimese väärtus Viisakas käitumine	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab oma välimust, huve ja tegevusi, mida talle meeldib teha • eristab mehi ja naisi • nimetab, mille poolest ta sarnaneb teistega ja erineb teistest • väärtustab iseennast ja teisi • mõistab viisaka käitumise vajalikkust
Lõiming Loodusõpetus: inimene, välisehitus Kunstiõpetus: eneseväljendust toetav teemakohane loovtöö		

<p>1. Mina ja tervis</p>	<p>Tervis Terve ja haige inimene Ravimid Tervislik eluviis: mitmekesine toit, piisav uni ja puhkus ning liikumine ja sport. Abi saamise võimalused Esmaabi</p>	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab, kuidas oma tervise eest hoolitseda • eristab nakkuslikke ja mittenakkuslikke haigusi • saab aru, et ravimeid võetakse siis, kui ollakse haige, ning teab, et ravimid võivad olla inimese tervisele ohtlikud • kirjeldab tervise hoidmise viise: mitmekesine toit, uni ja puhkus ning liikumine ja sport • teab, et liikumine, puhkus ja tervislik toitumine on tähtsad seoses tervisliku eluviisiga • demonstreerib lihtsamaid esmaabivõtteid • teab hädaabi telefoninumbrit ja oskab kutsuda abi
<p>Lõiming Loodusõpetus: inimene: inimese meeled ja avastamine, tahked ja vedelad ained Muusikaõpetus: teemakohased laulud Tööõpetus: kodundus, isiklik hügieen; kodundus, tervislik toiduvalik, lihtsamate toitade valmistamine Kehaline kasvatus: hügieenireeglid sportides, ilmastikule vastav riietus, keha puhtus; liikumise ja sportimise tähtsus inimese tervisele Kunstiõpetus: spontaanset eneseväljendust toetav teemakohane töö</p>		
<p>1. Mina ja minu pere</p>	<p>Kodu Koduarmastus Kodu traditsioonid Perekond Erinevad pered Vanavanemad ja teised sugulased Pereliikmete tegevus ja rollid Kodused tööd Abivalmidus, kohuse- ja vastutustunne Vanemate ja teiste inimeste töö Koduümbrus Naabrid ja naabruskond Võõras ümbrus ja võõraga kaasaminek Ohud kodus ja koduümbruses</p>	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • väärtustab oma kodu • jutustab oma pere traditsioonidest • kirjeldab, mille poolest perekonnad erinevad ja sarnanevad • väärtustab oma peret • selgitab lähemaid sugulussuhteid • kirjeldab pereliikmete erinevaid rolle kodus • kirjeldab ja eristab võimalusi, kuidas abistada pereliikmeid kodustes töödes • väärtustab üksteise abistamist ja arvestamist peres

		<ul style="list-style-type: none"> • teab oma kohustusi peres • teab inimeste erinevaid töid ja töökohti • oskab tänaval käituda ning ületada sõiduteed ohutult • kirjeldab ohtlikke olukordi ning seda, kuidas seal käituda • kirjeldab ohtlikke kohti ning olukordi kooliteel ja koduümbruses ning valib ohutu tee sihtpunkti
<p>Lõiming Muusikaõpetus: vastavateemalised laulud Tööõpetus: kodundus, hubane kodu kui perele oluline väärtus, laua katmine, kaunistamine ja koristamine; kodundus, ruumide korrastamine ja kaunistamine, riiete ning jalatsite korrashoid Kunstiõpetus: eneseväljendust toetav teemakohane loovtöö Kehaline kasvatus: liikumismängud, sõbralik ja kaaslasi toetav suhtumine; ohutu liikumine sportimispaikadesse ja kooliteel; ohutu ja kaaslasi arvestav käitumine erinevaid liikumisviise kasutades Loodusõpetus: inimese meeled ja avastamine, liikumine; ohutusnõuded</p>		
<p>1. Mina ja kodumaa</p>	<p>Eesti – minu kodumaa Kodukoht Rahvakalendri tähtpäevad Eesti rikkus</p>	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tunneb ära Eesti Vabariigi lipu ja vapi • oskab nimetada Eesti Vabariigi pealinna, sünnipäeva ja presidenti • leiab Euroopa kaardilt Eesti • leiab Eesti kaardilt kodukoha • tunneb ära kodukoha sümboolika • nimetab oma kodukoha tuntud inimesi ja paiku • kirjeldab mardri- ja kadripäeva, jõulude ning lihavõttepühade rahvakombeid • väärtustab Eestit, oma kodumaad
<p>Lõiming Loodusõpetus: minu kodumaa Eesti Muusikaõpetus: vastavasisulised laulud; laulu- ja ringmängud, regivärss, liisusalmid, eesti rahvalaulud ja -pillid Kunstiõpetus: eneseväljendust toetav teemakohane loovtöö Tööõpetus: rahvuslikud mustrid ja motiivid Kehaline kasvatus: Eesti sportlased; eesti traditsioonilised laulumängud ja pärimustantsud</p>		
<p>1. Mina: aeg ja asjad</p>	<p>Aeg Aja plaanimine</p>	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • eristab aja kulgu ja seisu

	<p>Oma tegevuse kavandamine Täpsus, lubadused, vastutus Minu oma, tema oma, meie oma Asja väärtus ja hind Asjade väärtus teiste väärtuste seas</p>	<ul style="list-style-type: none"> • plaanib oma päevakava • kirjeldab, kuidas sisustada vaba aega • väärtustab tegevusi, mis on positiivsete tunnete tekkimise allikaks • oskab eristada oma ja võõrast asja ning mõistab, et võõrast asja ei tohi loata võtta • selgitab asjade väärtust • väärtustab ausust asjade jagamisel
<p>Lõiming Matemaatika: ajaühikud, ajaühikute seosed, kell ja kalender Muusikaõpetus: teemakohased laulud Loodusõpetus: inimese elukeskkond Matemaatika: käibivad rahaühikud Tööõpetus: kodundus, säästlik tarbimine, jäätmete sortimine</p>		
<p>Digipädevus</p> <p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • leiab otsimootoriga, kasutades võtmesõnu, vajalikke teabeallikaid, sirvib neid ning valib (filtreerib) leitu hulgast sobivaid digitaalseid materjale, rakendades juhendaja abi; • korrastab kogutud teavet, moodustades järjestatud loendeid ning rühmitades teavet etteantud tunnuste alusel, kasutades juhendaja abi; • salvestab ja taasesitab leitud teavet juhendaja esitatud nõuete kohaselt; • jagab etteantud nõuete kohaselt teistega digitaalseid materjale, kasutades juhendaja abi; • rakendab kokkulepituid käitumisnorme privaatses ja avalikus keskkonnas (nt digisuhtlus veebikeskkonnas) • kirjeldab digitaalse identiteediga seotud võimalusi ja ohte; • loob ja vormindab digitaalseid materjale (nt loovtöid), kasutades juhendaja abi; • kasutab digivahendeid kodus ja koolis heaperemehelikult; • loetleb digivahendite kasutamise seotud riske ja pöördub vajadusel abi saamiseks juhendaja poole; • põhjendab konkreetseid näiteid kasutades, miks ei tohi avaldada delikaatset teavet (enda ja teiste kohta) avalikus keskkonnas; • otsib abi ja kirjeldab tekkinud probleemi, kui digivahend või -rakendus ei tööta; • kasutab õpetaja juhendamisel digitehnoloogiat loomingulisel eesmärgil; <p>Õpilane kirjeldab oma sõnadega enda digipädevuse taset ja arenguvõimalusi juhendaja abil.</p>		

3. klass / 35 õppetundi õppeaastas

Teema	Õppesisu	Õpitulemused
1. Mina	Mina Mina ja endasse suhtumine Igaühe individuaalsus ja väärtuslikkus Lapse õigused ja kohustused	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • selgitab endasse positiivse suhtumise tähtsust • võrdleb oma välimust, huve ja tugevaid külgi kaasõpilaste omadega • väärtustab inimese õigust olla erinev • nimetab enda õigusi ja kohustusi • teab, et õigustega kaasnevad kohustused
Lõiming Loodusõpetus: inimene		
2. Mina ja tervis	Vaimne ja füüsiline tervis Tervislik eluviis Terviseohud ja toimetulek ohuolukorras	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • eristab vaimset ja füüsilist tervist • kirjeldab seoseid tervise hoidmise viiside vahel: mitmekesine toitumine, uni ja puhkus ning liikumine • väärtustab tervislikku eluviisi • kirjeldab olukordi ja toob näiteid, kuidas keelduda tegevusest, mis kahjustab tema tervist • nimetab, kelle poole pöörduda erinevate murede korral
Lõiming Loodusõpetus: inimese välisehituse kirjeldus; tervislik toitumine ja hügieen; inimese elukeskkond Matemaatika: kaalumine, mõõtmine Kehaline kasvatus: liikumise vajalikkus ja mõju inimesele, toiduvajadus sõltuvalt kehalisest aktiivsusest		
3. Mina ja meie	Minu ja teiste vajadused Sõbrad ja sõpruse hoidmine Sallivus. Üksteise eest hoolitsemine ja teiste abistamine Ausus ja õiglus Leppimine. Vabandamine	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • nimetab inimese eluks vajalikke olulisi vajadusi ja võrdleb enda vajadusi teiste omadega • kirjeldab omadusi, mis peavad olema heal sõbral, ning hindab ennast nende omaduste järgi • väärtustab sõprust • väärtustab üksteise eest hoolitsemist ja üksteise

	<p>Oma muredest rääkimine ja tunnete väljendamine Oskus panna end teise inimese olukorda Keeldumine kahjulikust tegevusest</p> <p>Minu hea ja halb käitumine Südametunnistus Käitumisreeglid. Minu käitumise mõju ja tagajärjed. Vastutus Liiklusreeglid</p> <p>Mäng ja töö Õppimine. Kohusetunne ja vastutus. Meeskonnatöö. Tööjaotus</p>	<p>abistamist</p> <ul style="list-style-type: none"> • väärtustab leppimise ja vabandamise tähtsust inimsuhetes • nimetab ja kirjeldab inimeste erinevaid tundeid, toob näiteid olukordade kohta, kus need tekivad, ning leiab erinevaid viise nendega toimetulekuks • teab abi saamise võimalusi kiusamise ja vägivalda korral • mõistab, et kiusamine on taunitud käitumine; • demonstreerib õpitu olukorras, kuidas keelduda ennast kahjustavast tegevusest • eristab enda head ja halba käitumist • kirjeldab oma sõnadega, mida tähendab vastustundlikkus ja südametunnistus • nimetab üldtunnustatud käitumisreegleid ning põhjendab nende vajalikkust • kirjeldab oma käitumise tagajärge ja annab neile hinnangu • teab liikluseeskirja, mis tagab tema turvalisuse, ning kirjeldab, kuidas käituda liikluses turvaliselt • eristab tööd ja mängu • selgitab enda õppimise eesmärgid ja toob näiteid, kuidas aitab õppimine igapäevaelus paremini hakkama saada • teab tegureid, mis soodustavad või takistavad keskendumist õppimise ajal, ning kirjeldab oma tegevuse plaanimist nädalas, väärtustades vastutust • väärtustab lubadustest kinnipidamist ja vastutust • teab, kuidas olla hea kaaslane ning kuidas teha koostööd
--	--	--

Lõiming

Loodusõpetus: inimene

Kunstiõpetus: eneseväljendust toetav teemakohane loovtöö

Tööõpetus: laua katmine, kaunistamine ja koristamine, viisakas käitumine, säästlik tarbimine, jäätmete sortimine

Kehaline kasvatus: ohutu liikumise ja liiklemise juhised õpilasele, käitumisreeglid kehalise kasvatus tunnis; liikumine ning sportimine üksi ja koos kaaslastega

4. Mina: teave ja asjad

Teave ja teabeallikad ning nende kasutamine
Reklaami mõju
Turvaline käitumine meediakeskkonnas

Raha
Raha teenimine, kulutamine, laenamine. Vastutus
Oma kulutuste plaanimine

Õpilane:

- kirjeldab erinevate meeltega tajutavaid teabeallikaid
- selgitab, kuidas võivad reklaamid mõjutada inimeste käitumist ja otsuseid
- teab, et raha eest saab osta asju ja teenuseid ning raha teenitakse tööga
- mõistab oma vastutust asjade hoidmise ja laenamise eest
- selgitab, milleks kasutatakse raha ning mis on raha teenimine, hoidmine, kulutamine ja laenamine
- kirjeldab, mis vajadusi tuleb arvestada taskuraha kulutades ja säästes

Lõiming

Loodusõpetus: inimese meeled ja avastamine; asjad ja materjalid

Matemaatika: käibivad rahaühikud, rahaühikute seosed

5. Mina ja kodumaa

Küla, vald, linn, maakond

Eesti teiste riikide seas
Naaberriigid

Eesti Vabariigi ja kodukoha sümbolid

Erinevate rahvaste tavad ja kombed
Sallivus

Õpilane:

- selgitab skeemi järgi haldusüksuste seoseid oma kodukohas
- leiab Euroopa kaardilt Eesti ja tema naaberriigid
- nimetab Eesti rahvuslikke ja riiklikke sümboleid
- kirjeldab Eestis elavate rahvaste tavasid ja kombeid ning austab neid
- väärtustab oma kodumaad

Lõiming

Loodusõpetus: Eesti kaart, maakondade märkimine kaardile, õppekäik kodukohta; Eesti kaart,

Euroopa Liidu kaart; kodukoha elurikkus ja maastikuline mitmekesisus

Tööõpetus: oma maakonna rahvuslikud mustrid ja motiivid

Muusikaõpetus: temaatilised laulud; eesti rahvalaulud ja rahvapillid

Kehaline kasvatus: Eesti traditsioonilised laulumängud ja pärimustantsud

Digipädevus

Õpilane:

- leiab otsimootoriga, kasutades võtmesõnu, vajalikke teabeallikaid, sirvib neid ning valib (filtreerib) leitu hulgast sobivaid digitaalseid materjale, rakendades juhendaja abi;
- korrastab kogutud teavet, moodustades järjestatud loendeid ning rühmitades teavet etteantud tunnuste alusel, kasutades juhendaja abi;
- salvestab ja taasesitab leitud teavet juhendaja esitatud nõuete kohaselt;
- jagab etteantud nõuete kohaselt teistega digitaalseid materjale, kasutades juhendaja abi;
- rakendab kokkulepitud käitumisnorme privaatses ja avalikus keskkonnas (nt digisuhtlus veebikeskkonnas)
- kirjeldab digitaalse identiteediga seotud võimalusi ja ohte;
- loob ja vormindab digitaalseid materjale (nt loovtöid), kasutades juhendaja abi;
- kasutab digivahendeid kodus ja koolis heaperemehelikult;
- loetleb digivahendite kasutamise seotud riske ja pöördub vajadusel abi saamiseks juhendaja poole;
- põhjendab konkreetseid näiteid kasutades, miks ei tohi avaldada delikaatset teavet (enda ja teiste kohta) avalikus keskkonnas;
- otsib abi ja kirjeldab tekkinud probleemi, kui digivahend või -rakendus ei tööta;
- kasutab õpetaja juhendamisel digitehnoloogiat loomingulisel eesmärgil;
- Õpilane kirjeldab oma sõnadega enda digipädevuse taset ja arenguvõimalusi juhendaja abil.